

Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség

**Útmutató a logisztikai raktárbázisokon egyidejűleg jelen lévő
veszélyes anyagok mennyiségének üzemazonosítás során történő
meghatározásához**

2015. augusztus

Jelen útmutató célja annak meghatározása, hogy a veszélyes tevékenység azonosításakor mely szempontokat kell vizsgálni *a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény* (a továbbiakban: Kat.) IV. fejezet hatálya alá tartozó - veszélyes anyagok, keverékek ideiglenes tárolásával foglalkozó - logisztikai raktárbázisok, átrakó terminálok telephelyeire beszállított veszélyes anyagok mennyiségének meghatározása során.

Veszélyes anyag alatt a Kat. 3. § 26. pontja szerinti fogalomnak megfelelő veszélyes anyagot kell érteni, amely *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: R.) 1. mellékletében foglalt ismérveknek megfelel beleértve az ilyen veszélyes anyagnak minősülő veszélyes árut.

Logisztikai raktárbázisok:

Az útmutató alkalmazásakor logisztikai raktárbázisnak tekintjük azon telephelyet, melyen a veszélyes anyagok az ADR szerinti szállítási csomagolásban találhatóak meg, és azokkal az önálló csomagolás vagy belső csomagolás kinyitásával járó műveleteket nem végeznek. A telephelyen a veszélyes anyagok tárolása során az egyes anyagtípusoknak az ADR szabályai szerinti együtt tárolás tilalma minden esetben figyelembe vételre kerül. Jelen útmutató nem alkalmazható a köolajtermékek tárolásával, logisztikájával foglalkozó telephelyekre.

A Kat. IV. fejezet hatálya alá tartozó logisztikai raktárbázisok körébe tartozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, vagy küszöbérték alatti üzemben jelenlévő veszélyes anyagok (Kat. 3. § 26.) és azok mennyisége a logisztikai jelleg miatt folyamatosan változik. Az alábbi kritériumokat kell vizsgálni a veszélyes áru telephelyre történt beszállítását követően annak meghatározása érdekében, hogy a veszélyes áru a Kat. 3. § 26. pontja szerinti veszélyes anyagnak minősül-e és hogy azt a veszélyes tevékenység azonosításakor figyelembe kell-e venni:

- Azon veszélyes anyagot nem kell figyelembe venni, mely a fuvarszközön marad és ugyanazon fuvarszközön továbbszállításra is kerül, vagyis nem kerül a logisztikai raktárbázisba betárolásra, illetve azzal semmilyen tevékenységet nem végeznek.
- Figyelembe kell venni minden veszélyes anyagot, amely legalább 5 napig folyamatosan a logisztikai raktárbázison marad.
- 5 napnál rövidebb ideig a logisztikai raktárbázison lévő veszélyes anyagok közül azt kell figyelembe venni, mely a logisztikai raktárbázison évente 10 alkalomnál többször és legalább 24 órát meghaladóan van jelen (a 24 óra számításába a munkaszüneti napokat nem kell figyelembe venni).

A fenti szempontok egységes alkalmazhatóságát - a „Purple Book – CPR 18E” és a „Veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi Egyezmények” figyelembevételével - a függelékben szereplő folyamatábra szemlélteti.

Az üzemeltetőnek a fenti feltételek teljesülését megfelelő, hiteles, elektronikus veszélyes anyag nyilvántartással igazolnia szükséges. A veszélyes anyag nyilvántartás működtetésének szabályait integrálni kell az üzem irányítási rendszerébe/biztonsági irányítási rendszerébe, visszakereshetőnek és naplózottnak kell lennie.

Szállítókonténerekre vonatkozó külön szabályok:

A kombinált fuvarozásnak többféle technológiája alakult ki, leggyakoribb a nyerges pótkocsik mélyített rakfelületű, illetve a transzkonténerek póre vasúti kocsikon történő fuvarozása. A kombinált fuvarozás egyik módja a szállítókonténeres (transzkonténeres) árutovábbítás, ahol 20' vagy 40' hosszúságú és 8'x 8' keresztmetszetű (általános vagy speciális: hűtő, tartály, nyitott, stb.) nagy szállító-tartályok (tartányok) mozgatására kerül sor.

A kombiterminálokon nem történik a szállítókonténerek (transzkonténerek) be – és kirakása, valamint kinyitásuk is csak vám-, vagy egyéb hatósági ellenőrzés miatt indokolt.

Az R. 2015. június 1-én hatályba lépett módosító rendelkezéseinek értelmében a tárolás alatt *„a veszélyes anyag ideiglenes vagy tartós jelenléte raktározás, készletezés vagy biztonságos felügyelet melletti elhelyezés céljából, kivéve a szállítókonténerek közötti, vasúti vagy belvízi kombinált fuvarozásra történő átrakását”* (R. 1. § 4.) kell érteni.

Tekintettel az R. 1. § 4. pontjában megfogalmazottakra az üzemeltetők által végzett szállítókonténerek közötti, vasúti vagy belvízi kombinált fuvarozásra történő átrakási tevékenysége nem tartozik az R. 1. § 4. pontja szerinti tárolás fogalmába, valamint nem minősül veszélyes anyagok előállításának és felhasználásának sem.

A fentiekre figyelemmel amennyiben a szállítókonténerekben található veszélyes anyagon túl más veszélyes anyag nem található a kombiterminál telephelyén alsó küszöbérték negyedét elérő mennyiségben, az nem tartozik a Kat. 3. § 27. pontja szerinti veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, így a Kat. 3. § 28. pontja szerinti veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem illetve a Kat. 3. § 14. pontja szerinti küszöbérték alatti üzem fogalomkörébe, melyre tekintettel a kombiterminál nem tartozik a Kat. IV. fejezetének hatálya alá.

A kombiterminálok telephelyein található kinyitott szállítókonténerek tartalmát minden esetben figyelembe kell venni az üzemazonosítás során (kivéve, ha az vám-, vagy egyéb hatósági ellenőrzés miatt került kinyitásra), tekintve hogy a szállítókonténerekkel végzett ezen tevékenységek már nem elégítik ki az R. 1. § 4. pontja szerinti fogalmában meghatározott kivételeket, hiszen már nem csak átrakási tevékenységről van szó.

A fentiektől függetlenül a kombiterminál vezetője – amennyiben a katasztrófavédelmi hatóság *a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet* 29. §-a alapján előírja – munkahelyi veszélyelhárítási tervet köteles készíteni a telephelyén munkát végzők és az egyéb okból ott tartózkodók védelme érdekében. A hatósági határozattal kijelölt kombiterminál a telephely környezetét veszélyeztető hatásokról adatokat szolgáltat a kockázati tényezők megváltozása esetén soron kívül, egyebekben minden év február 28-ig a települési veszélyelhárítási terv elkészítéséhez és felülvizsgálatához a polgármester számára.

Folyamatábra
a logisztikai raktárbázisokon egyidejűleg jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének
üzemazonosítás során történő meghatározásához

